

OBSAH.

	Strana
PŘEDMLUVA	3
1. OBYVATELSTVO. (Početnost obyvatelstva. — Venkov: české národní refugium. — Převa- hla vrstvy zemědělské v obyvatelstvu země. — Lidnatost a její vzrůst. — Veřejné (duchovní) zájmy obyvatelstva selského. — Správa obecní. — Nevolnictví. — Poddanství: Jeho vznik a obsah. Poddaní zakoupení a nezakoupení. Svobodníci. Břemena poddanská. Roboty. Vzrůst její. Robotní patenty. Panovníčí moc ochráncem poddaných. Břemena zeměpanská. Služba vojenská. Kontribuce. Celkové zatížení. Zadluženost poddaných. Desátek. — Hlad. — Epidemie. Právní bezbrannost poddaných. — Trestní pravomoc vrchností. — Sbíhání s gruntu. — Selské bouře. Obhájcí práv selských v lidové tradici. — Opravy Josefovy. Zrušení člověčenství. — Jak zanikalo poddanství. — Duševní život lidu: Školy. Duchovní správa. Missie. Náboženská četba. Pálení knih kacířských. Lidová literatura katolické re- staurace. Toleranční patent. Knížky lidového čtení. Loutkové divadlo. — Mezinárodní kul- tura a život lidový)	5
2. BYT LIDU ČESKÉHO (Ráz osad, neměnnost jeho i rázu domu. — Český dům domem středoevropským. — Sociální rozvrstvení obyvatelstva venkovského. — Dřevěné stavby rou- bené. — Stavby »v kožichu«. — »Sypanice.« — »Lepenice.« — Stavby zděné, kamenné, i cihelné. — Krypt lidových staveb. — Lomenice. — Rozeskupení hospodářských stavení kol dvora. — Zásep. Dveře. — Sín. — Sednice. Kamna. Ostatní zařízení. Jak se rozněcoval oheň. — Černá kuchyně. — Strava všední i sváteční. Chleba. — Komora, přístěnek. — Stodola. — Chlévy a stáje. — Půda. — Sklep. — Studna. — Plot. — České typy statků: Dvůr chodský. Statek slánský. Statek blatský. Statek ze severovýchodu země a východoče- ský. — Stavby církevní: dřevěné kostelíky a zvonice. — Lidové umění. — Nábytek malo- vaný a vykládaný. — Nádobí cínové. Lidová keramika. Sklo. — Obrazy na skle. — Ostatní výzdoba lidové domácnosti)	25
3. LIDOVÉ KROJE. (Různotvárnost a pestrota krojová. — Vlivy, působící na vývoj českých krojů: dobová móda, lidová představa o kráse pohlavní, lidový smysl pro obřadnost, po- třeba reprezentovati se šatem, smysl pro praktičnost, omezenost styků mezi obyvatel- stvem různých panství, podmínky místní: bohatost kraje, podnebí — dobová měnivost kro- je — starobylost výzdoby, zejména výšivek — výšivky lidové prací řemeslnou vesnických švadlen a krejčí — celkový ráz kroje — jeho odchylky a různosti — kraj chodský — plzeňský — blatský a kozácký — kraj litomyšlský)	71
4. ZVYKY, OBYČEJE A SLAVNOSTI ČESKÉHO LIDU. (Světový názor českého zemědělce. — Jeho představy náboženské. — Zvyky a slavnosti ozvukem starých názorů a dávné víry. — Lidová tradice: pohádky, pověry, písně. — Lidová hudba, tanec. — Bájeslovné bytosti v tradici a v živé víře. — Zjevy nebeské: slunce, měsíc, hvězdy. — Bouře. Vítr. Mračna. — Oheň a voda. — Zjevy lesní, polní, oživující všechnu přírodu. — Život posmr- tný. Strážné bytosti domu. Stavební oběti. — Lidé moci nadpřirozené: Čarodějníci a čaro- dějnice. Můra. — Zvyky a obyčeje výroční: Zimní (vánoce). Jesličky. Koleda. Vánoční hry. Mikuláš. Lucky. Peruchta. Klíbná. Půlnoc zimního slunovratu. Vánoční pověry. Nový rok. Masopust. Sv. Dorota. Chosení s Řehořem. — Slavnosti jarní (velikonoce): Vyná- šení smrti. Svěcení kočiček. Pomlázka. Vejce ve zvycích velikonočních; kraslice; hry s vajíčky. Jídla velikonoční. Působení na budoucnost. Květná neděle. Pašijová středa. Zelený čtvrtek. Velký pátek. Bílá sobota. — Obyčeje a zvyky letní: Máje. Honění krále.	

Ohně svatojanské. Čarovná moc bylin a květů. Svatojanská postýlka. — Slavnosti podzimní: Posvícení. Shazování kozla. Stínání kohouta, berana. — Slavnostní zakončení prací: Dožinky. Domlatky. Dotěrek. — Prástky. — Slavnosti a zvyky života rodinného: Narození. Sudba. Křtiny. Smejvanky. — Výchova. Dětské hry a hračky. — Manželství. Věno. Námluvy. Dary z lásky. Zvaní na svatbu. Svatba. Svatební strůj. Cesta pro nevěstu. Jízda do kostela. Hostina. Pečivo svatební. Svatební řeči. Žerty. Čepení. Pověry svatební. Předzvěsti. — Smrt. Pohřeb)	86
LITERATURA	129
REJSTŘÍK	131